

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

**Σχολή Επιστημών Φυσικής Αγωγής, Αθλητισμού και
Διαιτολογίας**

Τμήμα Διαιτολογίας και Διατροφολογίας

**Οδηγός Πρακτικής Άσκησης του
ΠΠΣ του Τμήματος Διαιτολογίας και Διατροφολογίας**

Τρίκαλα, Φεβρουάριος 2026

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή	3
2. Φιλοσοφία και Σκοπός της ΠΑ	3
3. Φορείς της ΠΑ	4
4. Διάρκεια και Περίοδος Εκπόνησης ΠΑ	4
5. Προϋποθέσεις ΠΑ	4
6. Ειδικά ζητήματα ΠΑ	6
6.1. Υποχρεώσεις ασκούμενου/ης φοιτητή/τριας	6
6.2. Συνέπεια και επαγγελματισμός ασκούμενου/ης φοιτητή/τριας	7
6.3. Διασφάλιση απορρήτου από τον/την ασκούμενο/η φοιτητή/τρια	8
6.4. Αρμοδιότητες του/της Υπεύθυνου/ης του ΦΥ	9
6.5. Αρμοδιότητες Επιστημονικού/ής Υπεύθυνου/ης της ΠΑ και Επόπτη/τριας	10
6.6. Γραμματειακή υποστήριξη ΠΑ	10
6.7. Αξιολόγηση της ΠΑ - Παραδοτέα	11
7. Περιγραφή της ΠΑ σε Φορείς υγείας	13
8. Περιγραφή της ΠΑ στην κοινότητα	13
8.1. Ιδιωτικά διαιτολογικά γραφεία	14
8.2. Κέντρα Υγείας – Δημοτικά Ιατρεία	15
8.3. Προσχολική Αγωγή (Παιδικοί σταθμοί)	15
8.4. Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)	16
8.5. Κέντρα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης	16
8.6. Φροντίδα στο Σπίτι (Παρηγορητική – Ανακουφιστική φροντίδα Ασθενών)	17
8.7. Αθλητικά Σωματεία.....	17
9. Περιγραφή ΠΑ στον κλάδο των τροφίμων	17

1. Εισαγωγή

Σκοπός του παρόντος Οδηγού είναι να παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που σχετίζονται με την Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) των φοιτητών/τριών του Τμήματος Διαιτολογίας και Διατροφολογίας (ΤΔΔ) της Σχολής Επιστημών Φυσικής Αγωγής, Αθλητισμού και Διαιτολογίας (ΣΕΦΑΑΔ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Συγκεκριμένα, αποσκοπεί στο να περιγράψει με σαφήνεια τον τρόπο διεξαγωγής της ΠΑ, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των ασκούμενων, των Υπεύθυνων των Φορέων Υποδοχής (ΦΥ), καθώς και των Εποπτών/τριών.

2. Φιλοσοφία και Σκοπός της ΠΑ

Η ΠΑ αποτελεί σημαντική εκπαιδευτική δραστηριότητα των προγραμμάτων σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και προσφέρεται ως υποχρεωτική ή προαιρετική στους προπτυχιακούς/ές και τους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/φοιτήτριες του. Συνδέει τη θεωρία με την πράξη στοχεύοντας στην πρακτική εφαρμογή και αξιοποίηση των θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν από την επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών και στην ομαλή ένταξη των φοιτητών/φοιτητριών στην αγορά εργασίας.

Τα οφέλη των φοιτητών/τριών από τη συμμετοχή τους στην ΠΑ είναι:

- η πρώτη επαφή με τον επαγγελματικό χώρο και η απόκτηση της απαραίτητης εξωστρέφειας.
- η γνωριμία με τις τάσεις της αγοράς και τις δεξιότητες που απαιτούνται.
- η εφαρμογή των γνώσεων που απέκτησαν στο Πανεπιστήμιο πάνω στον τομέα εργασίας που τους/τις ενδιαφέρει.
- η γνωριμία με τα διάφορα αντικείμενα του επαγγελματικού χώρου, ώστε να επιλέξουν αυτό που τους/τις προσφέρει τα περισσότερα οφέλη σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο.

3. Φορείς της ΠΑ

Η ΠΑ του Τμήματος μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ΦΥ που πληρούν τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στις συστάσεις που εκδόθηκαν από την European Federation of the Associations of Dietitians (EFAD) (European Academic and Practitioner Standards for Dietetics), όσον αφορά το είδος και τον Επόπτη/Υπεύθυνο του ΦΥ. Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή ΠΑ είναι αρμόδια να εξετάσει κατά πόσο ένας ΦΥ είναι κατάλληλος, ώστε να διασφαλιστεί η ποιότητα της ΠΑ των φοιτητών/τριών.

Ενδεικτικά, η ΠΑ μπορεί να γίνει στους παρακάτω ΦΥ:

- **Πρακτική Άσκηση στην Κοινότητα/Κλάδο Τροφίμων:** Διαιτολογικά γραφεία, Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Δημοτικά Ιατρεία, Κέντρα Υγείας, Υπηρεσίες Αποκατάστασης και Αποθεραπείας, Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων, Υπηρεσίες Ανοικτής Φροντίδας και Φροντίδας στο Σπίτι), δομές εκπαίδευσης, φορείς Αθλητισμού, γυμναστήρια, επιχειρήσεις παραγωγής και διάθεσης τροφίμων (χώροι μαζικής εστίασης, βιομηχανίες τροφίμων και ποτών).
- **Πρακτική Άσκηση σε Φορείς της Υγείας:** Νοσοκομεία, δομές της Πρωτοβάθμιας φροντίδας Υγείας (π.χ. Κέντρα Υγείας), ιδιωτικές κλινικές, μονάδες τεχνητού νεφρού, κέντρα αποκατάστασης, ιατρικά κέντρα – ιατρεία, ερευνητικά ινστιτούτα που σχεδιάζουν δράσεις δημόσιας υγείας.

4. Διάρκεια και Περίοδος Εκπόνησης ΠΑ

Η ΠΑ γίνεται σε έναν ΦΥ της υγείας, στην κοινότητα ή στον τομέα των τροφίμων, ενώ η συνολική διάρκεια και το ωράριο καθορίζονται από τον Κανονισμό ΠΑ. Η χρηματοδότηση περιγράφεται στον Κανονισμό ΠΑ και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία. Η ΠΑ δύναται να πραγματοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, συνήθως σε έναν ΦΥ. Κατ' εξαίρεση, σε ειδικές περιπτώσεις κι έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης του ΤΔΔ, δύναται να αθροιστούν οι συνολικοί μήνες με πραγματοποίηση της ΠΑ σε δυο διαφορετικούς ΦΥ. Πιο συγκεκριμένα, δύναται η ΠΑ να πραγματοποιηθεί σε δυο (2) φορείς εφόσον:

- 1) Οποσδήποτε τουλάχιστον στον ένα από τους δυο ΦΥ να υπάρχει Επόπτης/Υπεύθυνος ειδικότητας Διαιτολόγου-Διατροφολόγου.
- 2) Ένα μέρος της ΠΑ γίνεται να διεξάγεται και σε ΦΥ της αλλοδαπής, και να αναγνωριστεί/αντιστοιχηθεί μέρος ή το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που αποδίδονται από το ισχύον Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ) του ΤΔΔ για την ΠΑ, εφόσον καθίσταται εφικτή η εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στο πλαίσιο Προγραμμάτων όπως αυτό της ανταλλαγής Erasmus⁺ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Πρέπει να προηγείται συνεννόηση με τους Επιστημονικά Υπεύθυνους του συγκεκριμένου Προγράμματος και της ΠΑ, και η σύμφωνη απόφαση της Συνέλευσης του ΤΔΔ.

5. Προϋποθέσεις ΠΑ

Δικαίωμα συμμετοχής στην ΠΑ, όπως ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του ΤΔΔ, έχουν μόνο όσοι/ες φοιτητές/τριες πληρούν τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στον Κανονισμό ΠΑ.

Με αυτό τον τρόπο, διασφαλίζεται όχι μόνον η ομαλή μεταφορά των θεωρητικών γνώσεων και η μετάβαση των φοιτητών/τριών από τον κύκλο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην πρακτική επιβλεπόμενη εκπαίδευση, αλλά και η ομαλή μετάβασή τους σε ανώτερα στάδια σπουδών (από

το ΠΠΣ στο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) και στην εκπόνηση διδακτορικής διατριβής).

6. Ειδικά ζητήματα ΠΑ

Την εκπαίδευση των ασκούμενων αναλαμβάνουν οι Επόπτες/Υπεύθυνοι των ΦΥ, που κατά προτίμηση είναι Διαιτολόγοι-Διατροφολόγοι. Επίσης, την εκπαίδευση δύναται (έπειτα από έγκριση της Επιτροπής ΠΑ) να αναλάβουν ιατροί με ειδικευση που σχετίζεται με το αντικείμενο της Διατροφής (διαβητολόγοι, ενδοκρινολόγοι, παιδίατροι, γαστρεντερολόγοι) ή άλλοι επαγγελματίες/επιστήμονες που σχετίζονται με τη Διαιτολογία, τη Διατροφή και τα Τρόφιμα (τεχνολόγοι τροφίμων, διατροφολόγοι).

Το κάθε ασκούμενο άτομο καλείται να παρακολουθήσει ή/και να εκτελέσει πρακτικές ασκήσεις, εργασίες ή οτιδήποτε άλλο του ζητηθεί σχετικά με τους εσωτερικούς ή εξωτερικούς ασθενείς στο νοσοκομείο, την κλινική, το ιατρείο, το Τμήμα Διατροφής, το εργαστήριο κ.τ.λ. όπου απασχολείται. Τα ασκούμενα άτομα είναι υποχρεωμένα να εκπληρώνουν τις εργασίες που τους ανατίθενται ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ στον χώρο και τον χρόνο που διεξάγεται η ΠΑ. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται στους/τις ασκούμενους/ες να μεταφέρουν πληροφορίες περιστατικών εκτός χώρου διεξαγωγής της ΠΑ. Ο σκοπός της ΠΑ είναι να εκπαιδευτεί ο/η ασκούμενος/η ώστε να ενεργεί υπό πραγματικές εργασιακές συνθήκες και πιέσεις. Επίσης, η διόρθωση και ο σχολιασμός της αντιμετώπισης των περιστατικών ή όποιων άλλων εργασιών έχει εκπονήσει το ασκούμενο άτομο, πρέπει να γίνεται από τον/την Επόπτη/Υπεύθυνο/η του ΦΥ που έχει αναθέσει την εκάστοτε εργασία/περιστατικό, με στόχο ο/η ασκούμενος/η να ανατροφοδοτείται συνεχώς σχετικά με την επίδοσή του/της στις απαιτήσεις της ΠΑ.

Ο/Η ασκούμενος/η δικαιούται άδεια 1 ημέρα ανά μήνα. Εφόσον γνωρίζει εκ των προτέρων ότι θα πρέπει να λείψει περισσότερες ημέρες (π.χ. λόγω συμμετοχής στην εξεταστική περίοδο), θα πρέπει να το συζητήσει με τον/την Επιστημονικό/ή Υπεύθυνο/η της ΠΑ, ώστε να προβλεφθεί ο συνολικός χρόνος διεξαγωγής ΠΑ και να τροποποιηθεί ανάλογα η σύμβαση ΠΑ.

6.1. Υποχρεώσεις ασκούμενου/ης φοιτητή/τριας

- Μελετάει με προσοχή τον Κανονισμό και τον Οδηγό της ΠΑ και γνωρίζει το περιεχόμενό αυτών.
- Διεξάγει την ΠΑ τις ώρες που ορίζει ο/η εκάστοτε Επόπτης/Υπεύθυνος/η του ΦΥ και δηλώνεται στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ. Το ωράριο του/της ασκούμενου/ης δύναται να ακολουθεί αυτό του/της Επόπτη/Υπεύθυνου/ης. Σε κάθε περίπτωση δεν πρέπει να ξεπερνάει το ωράριο πλήρους απασχόλησης, όπως ορίζεται από τη νομοθεσία.

- Μεριμνά για την πλήρη κάλυψη όλων των ασκήσεων/εργασιών που του ανατίθενται, με τακτική επικοινωνία και συνεργασία με τον/την εκάστοτε Επόπτη/Υπεύθυνο/η του ΦΥ.
- Είναι συνεπής και ενημερώνει τον/την Επόπτη/Υπεύθυνο/η του ΦΥ εάν θα αργήσει ή αν δεν μπορεί να παρακολουθήσει κάποια επιμέρους άσκηση/εργασία για οποιοδήποτε λόγο και φροντίζει για την αναπλήρωσή της.
- Ακολουθεί τις οδηγίες από τον/την Επόπτη/Υπεύθυνο/η του ΦΥ όσον αφορά την ΠΑ του.
- Ολοκληρώνει τις εργασίες που του/της ανατίθενται και/ή τη γραπτή εκτίμηση και την προτεινόμενη αντιμετώπιση περιστατικών ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ στον χώρο και χρόνο της ΠΑ. Κρατά απόρρητες τις πληροφορίες που έλαβε για ασθενείς, από οποιαδήποτε πηγή.
- Δεν φωτοτυπεί ή μετακινεί βασικό υλικό από τον ΦΥ χωρίς την άδεια του/της Επόπτη/Υπεύθυνου/ης του ΦΥ.
- Μεριμνά για την έγκαιρη συμπλήρωση και παράδοση όλων των παραδοτέων της ΠΑ, όπως αυτά αναφέρονται στον Κανονισμό ΠΑ.
- Ελέγχει τακτικά την ηλεκτρονική του/της αλληλογραφία και όποιο άλλο ηλεκτρονικό μέσο (π.χ. eclass ή ιστοσελίδα) έχει καθοριστεί ως κύριος τρόπος επικοινωνίας του/της Επιστημονικού/ής Υπεύθυνου/ης και της Επιτροπής ΠΑ του ΤΔΔ με τα ασκούμενα άτομα.

6.2. Συνέπεια και επαγγελματισμός ασκούμενου/ης φοιτητή/τριας

Πριν ξεκινήσει την ΠΑ, ο/η φοιτητής/τρια έρχεται σε επαφή με τον/την Επόπτη/Υπεύθυνο/η του ΦΥ για να μάθει το ωράριο της ΠΑ, τις συνθήκες ή/και άλλες απαιτήσεις. Πιθανόν να χρειάζεται να έχει μαζί του/της γραφική ύλη (στυλό μαύρο ή μπλε, μικρή φορητή αριθμομηχανή για υπολογισμούς, ένα μικρό τετράδιο για συλλογή χρήσιμων πληροφοριών που αναφέρονται στις επιμέρους ασκήσεις-εργασίες ή/και μερικές κόλλες για πρόχειρες σημειώσεις).

Είναι σημαντικό το ασκούμενο άτομο να μην ξεχνά ότι φιλοξενείται στον συνεργαζόμενο ΦΥ και να προσπαθεί να είναι διακριτικό, ευγενικό και τυπικό με τους ανθρώπους που συναναστρέφεται. Έτσι, δημιουργεί θετικό κλίμα για όλα τα ασκούμενα άτομα που θα ακολουθήσουν και βοηθά το Πανεπιστήμιο στο να αναπτύσσει και να διατηρεί τις συνεργασίες του με γνώμονα την εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών σκοπών. Επίσης, πρέπει να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι οι Διαιτολόγοι-Διατροφολόγοι και άλλοι συνεργαζόμενοι επαγγελματίες προσφέρουν τον χρόνο τους, διότι πιστεύουν στην αξία της ολοκληρωμένης εκπαίδευσης και στη δημιουργία ικανών Διαιτολόγων-Διατροφολόγων, και συνεπώς οι συστάσεις και οι συμβουλές τους δίδονται στο πλαίσιο αυτής της φιλοσοφίας.

Το ασκούμενο άτομο πρέπει να σέβεται την πολιτική και τις διαδικασίες του ΦΥ, συμπεριλαμβανομένου και του κώδικα ένδυσης (συνήθως απαιτούνται κλειστά παπούτσια,

λευκή ποδιά και ποδονάρια σε χώρους παρασκευής/επεξεργασίας τροφίμων και εργαστήρια, ενώ σε θαλάμους των ασθενών και ιατρεία πρέπει να φορά λευκή ποδιά, κουμπωμένη). Το κινητό τηλέφωνο θα πρέπει να είναι απενεργοποιημένο καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου της ΠΑ.

Ενίοτε οι Επόπτες/Υπεύθυνοι/ες της ΠΑ διοργανώνουν σεμινάριο ή διαλέξεις προετοιμασίας των ασκούμενων με θεματολογία την ασφάλεια στους χώρους εργασίας, την ατομική υγεία και υγιεινή, την επαγγελματική συμπεριφορά, τις βασικές γνώσεις νομοθεσίας και τις υποχρεώσεις κατά τη διεξαγωγή της ΠΑ. Εφόσον ο ΦΥ το απαιτεί, οι ασκούμενοι/ες θα πρέπει να μεριμνήσουν για την έκδοση πιστοποιητικού υγείας αφού υποβληθούν στις σχετικές ιατρικές εξετάσεις, για την ολοκλήρωση υποχρεωτικού εμβολιασμού (ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία) ή για οποιοδήποτε άλλο μέτρο αποφυγής εξάπλωσης μεταδιδόμενων νοσημάτων σε χώρους διαχείρισης τροφίμων ή επαφής με ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες.

Επιπλέον, ο/η ασκούμενος/η πρέπει να ζητά βοήθεια όπου χρειάζεται, εάν δεν είναι σίγουρος/η για τον τρόπο λύσης μιας άσκησης ή περιστατικού (π.χ. ποιο είναι το ενδεδειγμένο διαιτολόγιο ή το πρωτόκολλο διατροφής για συγκεκριμένο περιστατικό) ή αν δεν έχει κατανοήσει πλήρως το υφιστάμενο πρόβλημα ή διαδικασία. Τέλος, θα ήταν πολύ καλό να προετοιμαζόταν στη θεωρία που σχετίζεται με την αντιμετώπιση των εργασιών ή περιστατικών που αναλαμβάνει στον εκάστοτε ΦΥ. Η θεωρητική προετοιμασία, αλλά και η κατάρτιση κατά τη διάρκεια της ΠΑ είναι αναγκαία, όπως άλλωστε και καθ' όλη την επαγγελματική πορεία ενός Διαιτολόγου-Διατροφολόγου.

6.3. Διασφάλιση απορρήτου από τον/την ασκούμενο/η φοιτητή/τρια

Τα ασκούμενα άτομα απαιτείται να διασφαλίζουν το απόρρητο των πληροφοριών των ασθενών και των υπηρεσιών. Τα ακόλουθα είναι παραδείγματα που πρέπει να αποφεύγονται και αφορούν το απόρρητο των πληροφοριών των ασθενών:

- Συζήτηση των ονομάτων ασθενών με οποιονδήποτε δεν πρέπει να έχει τέτοιες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των φίλων και της οικογενείας του/της ασκούμενου/ης.
- Αφαίρεση καρτέλας ασθενούς από τον χώρο της ΠΑ.
- Χρήση του ονόματος ασθενούς, εκτός του πρώτου ονόματος ή αρχικών, σε οποιαδήποτε έγγραφα ή παρουσιάσεις.
- Μετακίνηση αρχείων ασθενών από το νοσοκομειακό τμήμα, τις κλινικές, τα ιατρεία κ.λ.π..
- Μετακίνηση αρχείων (ιατρικών, διαιτολογικών, εργαστηριακών) από τον αντίστοιχο ΦΥ.
- Τοποθέτηση ιατρικών αρχείων σε μη ασφαλή τοποθεσία, όπως και η μεταφορά τους εκτός των εγκαταστάσεων. Αυτό ισχύει για οποιοδήποτε έγγραφο έχει ονόματα ασθενών ή στοιχεία ιατρικών αρχείων.

- Φωτοτύπηση αρχείων χωρίς άδεια.

6.4. Αρμοδιότητες του/της Επόπτη/Υπεύθυνου/ης του ΦΥ

Ο/Η Επόπτης/Υπεύθυνος/η του ΦΥ αντιπροσωπεύει τον συνεργαζόμενο ΦΥ και συνεργάζεται στενά με το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό του ΤΔΔ, έτσι ώστε να εκπληρώνονται οι στόχοι της ΠΑ. Εισάγει το ασκούμενο άτομο στην καθημερινότητα του επαγγέλματος σε όλα τα επίπεδα απασχόλησης αυτού. Λειτουργεί ως πρότυπο επαγγελματία στον εργασιακό χώρο, εισάγοντας τους/τις φοιτητές/τριες στην αποδεκτή επαγγελματική συμπεριφορά. Στο πλαίσιο αυτό υιοθετεί έναν υποστηρικτικό ρόλο για να διευκολύνει τη μάθηση και παρέχει ένα θετικό μαθησιακό περιβάλλον.

Ο/Η Επόπτης/Υπεύθυνος/η του ΦΥ:

- Ξεναγεί και εγκλιματίζει τα ασκούμενα άτομα στο περιβάλλον και στους χώρους εργασίας (π.χ. κλινικές, κουζίνα, γραφείο διαιτολόγων, εξωτερικά ιατρεία, εργαστήρια) και τους ζητά να τον/την ακολουθούν σε όσες το δυνατόν περισσότερες ημερήσιες δραστηριότητές του/της (π.χ. επίσκεψη ασθενών στους θαλάμους, παραλαβή τροφίμων, οργάνωση και διαχείριση της κουζίνας, ποιοτικός έλεγχος, εργασία στο γραφείο σχετικά με τις διαιτητικές εντολές, εξωτερικά ιατρεία, εργαστηριακές μετρήσεις).
- Αναθέτει εργασίες στα ασκούμενα άτομα, οι οποίες μπορεί να σχετίζονται με οποιοδήποτε μέρος της δουλειάς τους και τις συζητά μαζί τους.
- Διεξάγει την αξιολόγηση κάθε ασκούμενου ατόμου για το οποίο είναι υπεύθυνος/η, στο τέλος της ΠΑ.
- Αναφέρει οποιαδήποτε προβλήματα στη διεξαγωγή της ΠΑ και ενημερώνει για πιθανές αλλαγές στο πρόγραμμα ΠΑ στον/την Επιστημονικό/ή Υπεύθυνο/η της ΠΑ ή στον/την Επόπτη/τρια που οριστεί από το ΤΔΔ.

6.5. Αρμοδιότητες Επιστημονικού/ής Υπεύθυνου/ης της ΠΑ και Επόπτη/τριας

Ο/Η Επόπτης/τρια του ασκούμενου ατόμου στο ΤΔΔ αποτελεί τον συνδετικό κρίκο επικοινωνίας μεταξύ του Τμήματος και του εκάστοτε ΦΥ. Ενημερώνεται (είτε μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας είτε μέσω επίσκεψης) σε τακτική βάση από τους συνεργαζόμενους ΦΥ και παρακολουθεί την πορεία του ασκούμενου ατόμου που εποπτεύει.

Ο/Η Επόπτης/τρια στο ΤΔΔ:

- Καταγράφει τα πιθανά προβλήματα διεξαγωγής της ΠΑ είτε από πλευράς των Εποπτών/Υπευθύνων των ΦΥ είτε από πλευράς των ασκούμενων και ενημερώνει τον/την Επιστημονικό/ή Υπεύθυνο/η της ΠΑ.
- Ελέγχει τη συνέπεια των ασκούμενων στις υποχρεώσεις τους και αποτιμά τη συμμετοχή τους στην ΠΑ.

Ειδικότερα, ο/η Επιστημονικός/ή Υπεύθυνος/η της ΠΑ οργανώνει και συντονίζει τη διεξαγωγή της ΠΑ, βρίσκεται σε τακτική επαφή με όλους τους εμπλεκόμενους στην ΠΑ, μεσολαβεί για την επίλυση προβλημάτων και είναι διαθέσιμος/η για επικοινωνία σχετικά με θέματα ΠΑ. Τέλος, είναι υπεύθυνος/η για την τελική αξιολόγηση της ΠΑ των ασκούμενων ατόμων, μετά από εμπειρισταμένη συζήτηση με τους/τις Επόπτες/Υπευθύνους των ΦΥ και τους/τις Επόπτες/τριες στο ΤΔΔ, και ανασκόπηση των φακέλων των ασκούμενων, που περιλαμβάνουν τόσο τις αξιολογήσεις των Εποπτών/Υπευθύνων των ΦΥ και των Εποπτών/τριών στο ΤΔΔ όσο και τις εργασίες τους.

6.6. Γραμματειακή υποστήριξη ΠΑ

Υπεύθυνο για τη διοικητική υποστήριξη της χρηματοδοτούμενης ΠΑ (εντός ή εκτός ΕΣΠΑ) είναι το Γραφείο ΠΑ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας σε συνεργασία με τον/την Επιστημονικό/ή Υπεύθυνο/η της ΠΑ του ΤΔΔ.

Πιο συγκεκριμένα, η γραμματειακή υποστήριξη περιλαμβάνει:

- Διατήρηση αρχείου με όλα τα έγγραφα που αφορούν τη λειτουργία της ΠΑ για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και οργάνωση της αλληλογραφίας μεταξύ Πανεπιστημίου και ΦΥ.
- Ενημέρωση των φοιτητών/τριών για θέματα που αφορούν στη διεξαγωγή της ΠΑ μέσω των ορισμένων μέσων επικοινωνίας, με κυρίαρχο το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.
- Αποστολή των αναγκαίων για τη διεξαγωγή της ΠΑ εγγράφων στα ασκούμενα άτομα.
- Παροχή βεβαιώσεων που αφορούν στην ΠΑ, όπως βεβαίωση παρακολούθησης για τα ασκούμενα άτομα ή βεβαίωση συμμετοχής για τους/τις Επόπτες/Υπευθύνους/ες των ΦΥ.
- Παροχή οποιονδήποτε πληροφοριών σχετικά με την ΠΑ.

Η αποστολή αιτήσεων και άλλων εγγράφων από τους/τις φοιτητές γίνεται είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (ηλεκτρονικό αρχείο) είτε με φυσική παρουσία (έντυπο), ανάλογα με τις οδηγίες που δίνονται και αυστηρά μέσα σε καθορισμένα χρονικά πλαίσια. Επιπλέον, οι φοιτητές/τριες πρέπει να παρακολουθούν τις ανακοινώσεις στην ιστοσελίδα του Γραφείου ΠΑ, στην ιστοσελίδα του ΤΔΔ και στο eClass.

6.7. Αξιολόγηση της ΠΑ - Παραδοτέα

- Αναφέρονται στον Κανονισμό ΠΑ.

7. Περιγραφή της ΠΑ σε ΦΥ της υγείας

Οι ΦΥ αυτοί παρέχουν φροντίδα υγείας κυρίως σε ασθενείς ή/και άτομα με ειδικές καταστάσεις (π.χ. εγκυμοσύνη). Η ΠΑ δύναται να διεξαχθεί σε (δημόσιους και ιδιώτες) παρόχους νοσοκομειακής περίθαλψης της δευτεροβάθμια και τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας όπου περιλαμβάνεται η διάγνωση, η θεραπεία, η παρακολούθηση, η νοσηλεία και η αποκατάσταση-αποθεραπεία (κλειστή θεραπεία).

Ενδεικτικά, ο ΦΥ της υγείας μπορεί να είναι: τμήμα διατροφής ή κλινική (π.χ. παθολογική, καρδιολογική) σε νοσοκομείο (γενικό, πανεπιστημιακό κ.ά.) ή σε ιδιωτική κλινική, ιατρείο (μεμονωμένο, πολυϊατρείο, εξωτερικό ιατρείο νοσοκομείου, κ.ά.), ψυχιατρική δομή, μονάδα τεχνητού νεφρού, κέντρο αποκατάστασης-αποθεραπείας.

- Στους χώρους αυτούς οι ασκούμενοι/ες θα μπορούσαν να εμπλακούν σε δραστηριότητες όπως:
 - Παρακολούθηση και συμμετοχή στις συνεδρίες, επίσκεψη ασθενών στους θαλάμους.
 - Λήψη ιατρικού και διατροφικού ιστορικού, ανάκληση 24ώρου, εκπαίδευση ασθενών για τη συμπλήρωση ημερολογίου καταγραφής τροφίμων.
 - Ανάλυση σύστασης διαιτολογίου.
 - Σωματομετρήσεις (ύψος, βάρος, περιφέρειες, δερματικές πτυχές), ανάλυση σύστασης σώματος ή άλλες μετρήσεις ανάλογα με το διαθέσιμο εξοπλισμό.
 - Σχεδιασμός διαιτολογίων, διαμόρφωση συστάσεων και συμβουλών διατροφής και τρόπου ζωής, επεξεργασία και αναπαραγωγή του αντίστοιχου υλικού για κάθε ασθενή νοσηλευόμενο ή στα εξωτερικά ιατρεία.
 - Προετοιμασία και συγγραφή έντυπου και υποστηρικτικού υλικού για το Τμήμα Διατροφής / την κλινική / το εξωτερικό ιατρείο, όπως ενημερωτικά φυλλάδια, άρθρα για τον τύπο σε συνεργασία με τον διαιτολόγο-τον ιατρό κ.τ.λ.
 - Παραλαβή τροφίμων, οργάνωση και διαχείριση της κουζίνας του νοσοκομείου / της κλινικής.
- ❖ Σε κάθε περίπτωση, ο ασκούμενος/η εμπλέκονται σε δραστηριότητες που μπορεί να επιβλέψει ο Επόπτης/Υπεύθυνος ΠΑ, σύμφωνα με τα επαγγελματικά δικαιώματα του

ιδίου. Δεν επιτρέπεται η σύνταξη και η χορήγηση διαιτολογίου, εφόσον δεν δύναται να εγκριθεί από Διαιτολόγο-Διατροφολόγο.

8. Περιγραφή της ΠΑ στην κοινότητα

Ο ρόλος της/του Διαιτολόγου-Διατροφολόγου στη σημερινή κοινωνία είναι πλέον ιδιαίτερα σημαντικός και αναγνωρισμένος από όλους τους φορείς της Δημόσιας Υγείας τόσο στον τομέα της πρόληψης όσο και σε αυτόν της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ). Προκειμένου οι απόφοιτοι του Τμήματος να αποκτήσουν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του Διαιτολόγου-Διατροφολόγου, όπως προβλέπεται από τον EFAD (2010), μπορούν να εντρυφήσουν στη διάρκεια της πρακτικής τους τόσο σε θέματα πρόληψης όσο και σε θέματα παροχής ΠΦΥ. Στο πλαίσιο αυτό θα εμπλακούν σε θέματα που άπτονται στην προαγωγή της Δημόσιας Υγείας και στην προώθηση διατροφικών επιλογών και διαιτητικών σχημάτων από μεμονωμένα άτομα ή πληθυσμιακές ομάδες με σκοπό τη μείωση του κινδύνου εμφάνισης παθολογικών καταστάσεων που σχετίζονται με τη διατροφή και τη βελτίωση, διατήρηση ή αποκατάσταση του επιπέδου υγείας τους (EFAD, 2005).

Επομένως, η ΠΑ στην Κοινότητα δύναται να διεξάγεται σε δομές για την πρόληψη και προαγωγή υγείας της ΠΦΥ που περιλαμβάνουν: (α) τις ιατρικές και νοσηλευτικές υπηρεσίες που έχουν ως σκοπό την πρόληψη και αποκατάσταση βλαβών της υγείας που δεν απαιτούν νοσηλεία σε νοσοκομείο, (β) τη φροντίδα και παρακολούθηση των ασθενών μετά την έξοδό τους από το νοσοκομείο, καθώς και τις υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας και φροντίδας στο σπίτι, (γ) τα μέτρα υγείας που προβλέπονται από τις εκάστοτε πολιτικές Δημόσιας Υγείας στον τομέα της πρόληψης (πρωτογενούς και δευτερογενούς) ιδίως στα κρίσιμα προβλήματα των επιδημιών και των παραγόντων κινδύνου της υγείας όπως της παχυσαρκίας, της χρήσης αλκοόλ, ναρκωτικών και καπνού, καθώς και (δ) την παροχή υπηρεσιών σχολικής υγείας.

Ενδεικτικά, ο Φορέας της κοινότητας μπορεί να είναι: κέντρο υγείας, κέντρο ψυχικής υγείας, ιδιωτικό διαιτολόγιο γραφείο, ανοιχτή δομή φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμΕΑ, κατασκήνωση, αθλητικό σωματείο, γυμναστήριο, δομή εκπαίδευσης (ανάλογα με τις κείμενες διατάξεις), ερευνητικό ινστιτούτο που σχεδιάζει δράσεις δημόσιας υγείας.

Παρακάτω παρατίθεται κάποιες ενδεικτικές δραστηριότητες στις οποίες μπορούν να εμπλακούν οι ασκούμενοι/ες, ανάλογα με το είδος του ΦΥ.

8.1. Ιδιωτικά διαιτολογικά γραφεία

- Στους χώρους αυτούς οι ασκούμενοι/ες θα μπορούσαν να εμπλακούν σε δραστηριότητες όπως:
 - Επικοινωνία και ρύθμιση ραντεβού συνεδριών, αρχειοθέτηση στοιχείων πελατών.

- Παρακολούθηση και συμμετοχή στις συνεδρίες.
- Λήψη ιατρικού και διατροφικού ιστορικού, ανάκληση 24ώρου, εκπαίδευση πελατών για τη συμπλήρωση ημερολογίου καταγραφής τροφίμων.
- Ανάλυση σύστασης διαιτολογίου.
- Σωματομετρήσεις (ύψος, βάρος, περιφέρειες, δερματικές πτυχές), ανάλυση σύστασης σώματος ή άλλες μετρήσεις ανάλογα με το διαθέσιμο εξοπλισμό του διαιτολογικού γραφείου.
- Σχεδιασμός διαιτολογίων, διαμόρφωση συστάσεων και συμβουλών διατροφής και τρόπου ζωής, επεξεργασία και αναπαραγωγή του αντίστοιχου υλικού για κάθε πελάτη.
- Προετοιμασία και συγγραφή έντυπου και υποστηρικτικού υλικού για το διαιτολογικό γραφείο, όπως ενημερωτικά φυλλάδια, υλικό για την ιστοσελίδα του γραφείου, άρθρα για τον τύπο σε συνεργασία με το διαιτολόγο κ.τ.λ.
- Συνεργασία με το διαιτολόγο σε θέματα οργάνωσης και διαχείρισης του διαιτολογικού γραφείου.

8.2. Κέντρα Υγείας – Δημοτικά Ιατρεία

- Στους χώρους αυτούς οι ασκούμενοι/ες θα μπορούσαν να εμπλακούν σε δραστηριότητες όπως:
 - Διατροφική αξιολόγηση ασθενών (μέτρηση βάρους, ύψους και περιφερειών, λήψη ιατρικού ιστορικού, ανάκληση 24ώρου, ερωτηματολόγιο συχνότητας κατανάλωσης τροφίμων).
 - Παροχή συμβουλών σχετικά με τις διατροφικές συνήθειες και τη φυσική δραστηριότητα.
 - Διατροφική παρέμβαση και κατάρτιση εξατομικευμένων διαιτολογίων ανάλογα με τις συνήθειες και την κατάσταση υγείας των ασθενών.
 - Ανάπτυξη ενημερωτικών φυλλαδίων σχετικά με τον ρόλο της διατροφής και της φυσικής δραστηριότητας σε διάφορες ασθένειες (π.χ. υπέρταση, υπερχοληστερολαιμία, οστεοπόρωση κ.τ.λ.).

8.3. Προσχολική Αγωγή (Παιδικοί σταθμοί)

- Στους χώρους αυτούς οι ασκούμενοι/ες θα μπορούσαν να οργανώσουν ή να εμπλακούν σε δραστηριότητες όπως:

- Συμμετοχή στον σχεδιασμό ή την αναμόρφωση των γευμάτων και σνακ που παρέχονται στα παιδιά (πρωινό, δεκατιανό, μεσημεριανό γεύμα).
- Σχεδιασμό και ανάπτυξη ενημερωτικών φυλλαδίων για τους γονείς, σχετικά με τις διατροφικές συνήθειες και τη φυσική δραστηριότητα των παιδιών.
- Διοργάνωση σε συνεργασία με τις νηπιαγωγούς εκπαιδευτικών παιχνιδιών για την προώθηση υγιεινών διαιτητικών συνηθειών και φυσικής δραστηριότητας, μέσα από τη χρήση τεχνικών όπως role modeling, exposure, flavor learning κ.τ.λ. (π.χ. διοργάνωση γευστικών δοκιμών φρούτων και λαχανικών).

8.4. Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)

- Στους χώρους αυτούς οι ασκούμενοι/ες θα μπορούσαν να εμπλακούν σε δραστηριότητες όπως:
 - Διατροφική αξιολόγηση ηλικιωμένων (μέτρηση βάρους, ύψους και περιφερειών, λήψη ιατρικού ιστορικού, ανάκληση 24ώρου, ερωτηματολόγιο συχνότητας κατανάλωσης τροφίμων).
 - Παροχή συμβουλών σχετικά με τις διατροφικές συνήθειες και τη φυσική δραστηριότητα.
 - Διατροφική παρέμβαση και κατάρτιση εξατομικευμένων διαιτολογίων ανάλογα με τις συνήθειες και την κατάσταση υγείας των ηλικιωμένων.
 - Ανάπτυξη ενημερωτικών φυλλαδίων ή οργάνωση παρουσιάσεων σχετικά με τον ρόλο της διατροφής και της φυσικής δραστηριότητας σε διάφορες ασθένειες (π.χ. υπέρταση, υπερχοληστερολαιμία, οστεοπόρωση κ.τ.λ.).

8.5. Κέντρα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης

- Στους χώρους αυτούς οι ασκούμενοι/ες θα μπορούσαν να εμπλακούν σε δραστηριότητες όπως:
 - Διατροφική αξιολόγηση των ασθενών (μέτρηση βάρους, ύψους και περιφερειών, λήψη ιατρικού ιστορικού, ανάκληση 24ώρου, ερωτηματολόγιο συχνότητας κατανάλωσης τροφίμων).
 - Παροχή συμβουλών σχετικά με τις διατροφικές συνήθειες.
 - Διατροφική παρέμβαση και κατάρτιση εξατομικευμένων διαιτολογίων ανάλογα με τις συνήθειες και την κατάσταση υγείας των ασθενών.

- Ανάπτυξη ενημερωτικών φυλλαδίων ή οργάνωση παρουσιάσεων σχετικά με τον ρόλο της διατροφής στην υγεία, στην πρόσληψη νοσημάτων, αλλά και στη διαχείριση ασθενειών (π.χ. υπέρταση, υπερχοληστερολαιμία, οστεοπόρωση κ.τ.λ.).

8.6. Φροντίδα στο Σπίτι (Παρηγορητική – Ανακουφιστική φροντίδα Ασθενών)

- Οι ασκούμενοι/ες θα μπορούσαν να συμμετέχουν ως μέλη Διεπιστημονικής Ομάδας με Ειδικό Ιατρό, Ψυχολόγο, Κοινωνιολόγο, Νοσηλεύτρια, με στόχο:
 - Τη διατροφική αξιολόγηση καρκινοπαθών, διαβητικών, παραπληγικών, τετραπληγικών.
 - Τη βελτίωση της διατροφικής τους κατάστασης (καχεξία).
 - Την παροχή ειδικών διατροφικών ειδικών οδηγιών για ασθενείς (καρδιοπαθείς, καρκινοπαθείς) σε τελικό στάδιο.

8.7. Αθλητικά Σωματεία

- Στους χώρους αυτούς οι ασκούμενοι/ες θα μπορούσαν να εμπλακούν σε δραστηριότητες όπως:
 - Διατροφική αξιολόγηση αθλητών (λήψη ιατρικού ιστορικού, ανάκληση 24ώρου, ερωτηματολόγιο συχνότητας κατανάλωσης τροφίμων).
 - Σωματομετρήσεις (μέτρηση βάρους, ύψους και περιφερειών, σύσταση σώματος αναπνευστικό πηλίκο, μεταβολισμός ηρεμίας).
 - Παροχή συμβουλών σχετικά με τις διατροφικές συνήθειες και την αθλητική απόδοση.
 - Διατροφική παρέμβαση και κατάρτιση εξατομικευμένων διαιτολογίων ανάλογα με τις συνήθειες και την προπονητική φάση (προ-αγωνιστική περίοδος, εντατική προπόνηση, αποκατάσταση, αγωνιστική περίοδος).
 - Ανάπτυξη ενημερωτικών φυλλαδίων σχετικά με τον ρόλο της διατροφής και των θρεπτικών συστατικών στην υγεία και στην αθλητική απόδοση.

9. Περιγραφή ΠΑ στον κλάδο των τροφίμων

Οι ασκούμενοι/ες μπορούν να απασχοληθούν παρέχοντας επικουρική εργασία σε τομείς όπως:

- Διαχείριση συστήματος ασφάλειας τροφίμων,
- διαχείριση ολικής ποιότητας,
- έλεγχος ποιότητας τροφίμων,
- διατροφική πολιτική της επιχείρησης,
- διατροφικό προφίλ προϊόντων,
- σχεδιασμός και ανάπτυξη νέων προϊόντων ή υπηρεσιών,
- έλεγχος συμμόρφωσης με νομικές ή κανονιστικές απαιτήσεις,
- εφαρμοσμένη έρευνα,
- ανάλυση δεδομένων αξιολόγησης προϊόντων ή υπηρεσιών.

Συμπεριλαμβάνονται επιχειρήσεις που ασχολούνται με την προμήθεια, μεταποίηση και διακίνηση προϊόντων τροφίμων, καθώς επίσης οργανισμοί που ασχολούνται με την έρευνα, τον έλεγχο και την πιστοποίηση στον κλάδο τροφίμων.

Ενδεικτικά φορείς της ΠΑ μπορεί να είναι:

- Εταιρείες παραγωγής.
- Εταιρείες φιλοξενίας και εστίασης.
- Εταιρείες εμπορίας προϊόντων τροφίμων.
- Εργαστήρια ανάλυσης τροφίμων.
- Ερευνητικά ιδρύματα με ειδίκευση στα τρόφιμα.
- Φορείς πιστοποίησης στον κλάδο των τροφίμων και εστίασης.
- Δημόσιοι φορείς ελέγχου στον κλάδο των τροφίμων και εστίασης.
- Επαγγελματικές οργανώσεις στον κλάδο των τροφίμων και εστίασης.
- Εταιρείες επικοινωνίας στον κλάδο των τροφίμων και εστίασης.